

Název mapy

Mapa rozšíření tmavky švestkové (*Eurytoma schreinerii*) v ČR z let 2012 – 2018

Autoři

RNDr. Oldřich Pultar

Ing. Michal Skalský

Ing. Jana Ouředníčková, Ph.D.

Metodika

Monitoring tmavky švestkové byl prováděn sběrem mumifikovaných plodů a pecek pod peckovinami na vybraných lokalitách. Následně byly odebrané pecky vylouskány v laboratoři. Vzorky byly sbírány do papírových sáčků nebo tubusů z vinutého papíru, potažené tenkou vrstvou Tapatenu (papír laminovaný PE), s oboustranně uzavíratelnými kartónovými víčky. Od roku 2018 jsou standardně používány kartonové krabičky 16 x 9,5 x 8,5 cm. Od odběru do konce února byly vzorky přechovávány ve venkovních podmínkách ve stínu, potom až do zpracování v chladárně při 4-5°C. Výsledky monitoringu byly zaneseny do sítě faunistické mapy s mapovou sítí KFME (Kartierung der Flora Mitteleuropas) s poli o velikosti 11,1 x 12 km, resp. 6' zeměpisné šířky a 10' zeměpisné délky (Zelený 1972 aj.) s využitím on-line nástroje na kreslení síťových map mezinárodní encyklopedie rostlin, hub a živočichů BioLib (<https://www.biolib.cz/cz/tooltaxonmap/>). Databáze výsledků autorů článku byla doplněna údaji monitoringu prováděného pracovníky ÚKZÚZ, zveřejněnými na Rostlinolékařském portálu.

Popis novosti mapy

Předkládaná mapa znázorňuje výsledky sedmi leté výzkumné práce, která nemá, v případě tmavky švestkové, svým rozsahem obdoby. Názorně vyjadřuje místa a oblasti s nejvyšším počtem pozitivních nálezů. Vzhledem k tomu, že se jedná o invazní druh škůdce slivoní, je potřeba znát informace o aktuálním rozšíření v České republice. Lokality s nálezy tmavek mohou sloužit jako zdroj materiálu pro různé vědecké aktivity jako jsou například zkoumání biologie škůdce, letové aktivity, testování vlivu pesticidů apod.

Informace o rozsahu využití mapy

Možnosti využití jsou velmi široké. Mapa může sloužit jako podkladový materiál pro odborné přednášky a publikační činnost, zdroj nových informací pro pěstitele ovoce a orgány státní správy. Proto jsou cílovými uživateli zejména Ovocnářská unie České republiky, z.s., Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský nebo také výzkumné a vzdělávací instituce.

Informace o přínosech mapy

Přínosem této mapy je grafické vyjádření nových poznatků o rozšíření invazního škůdce tmavky švestkové (*Eurytoma schreinerii*) na území České republiky v rámci monitoringu, který probíhal 7 let (2012 – 2018). Jak je patrné, byly doposud nalezeny dvě významné oblasti výskytu tmavky švestkové. Jedná se o východní Čechy a jihovýchodní Moravu. Za dobu sledování nebyly zaznamenány hospodářsky významné škody způsobené tmavkou švestkovou v komerčních sadech, ale zejména u malopěstitelů a zahrádkářů, kde se míra poškození pohybovala místy i okolo 90-100 %.

Seznam odborných podkladů

Při tvorbě mapy nebylo použito odborných podkladů. Jedná se výhradně o nálezy autorů, v některých případech doplněné o nálezy ÚKZÚZ.

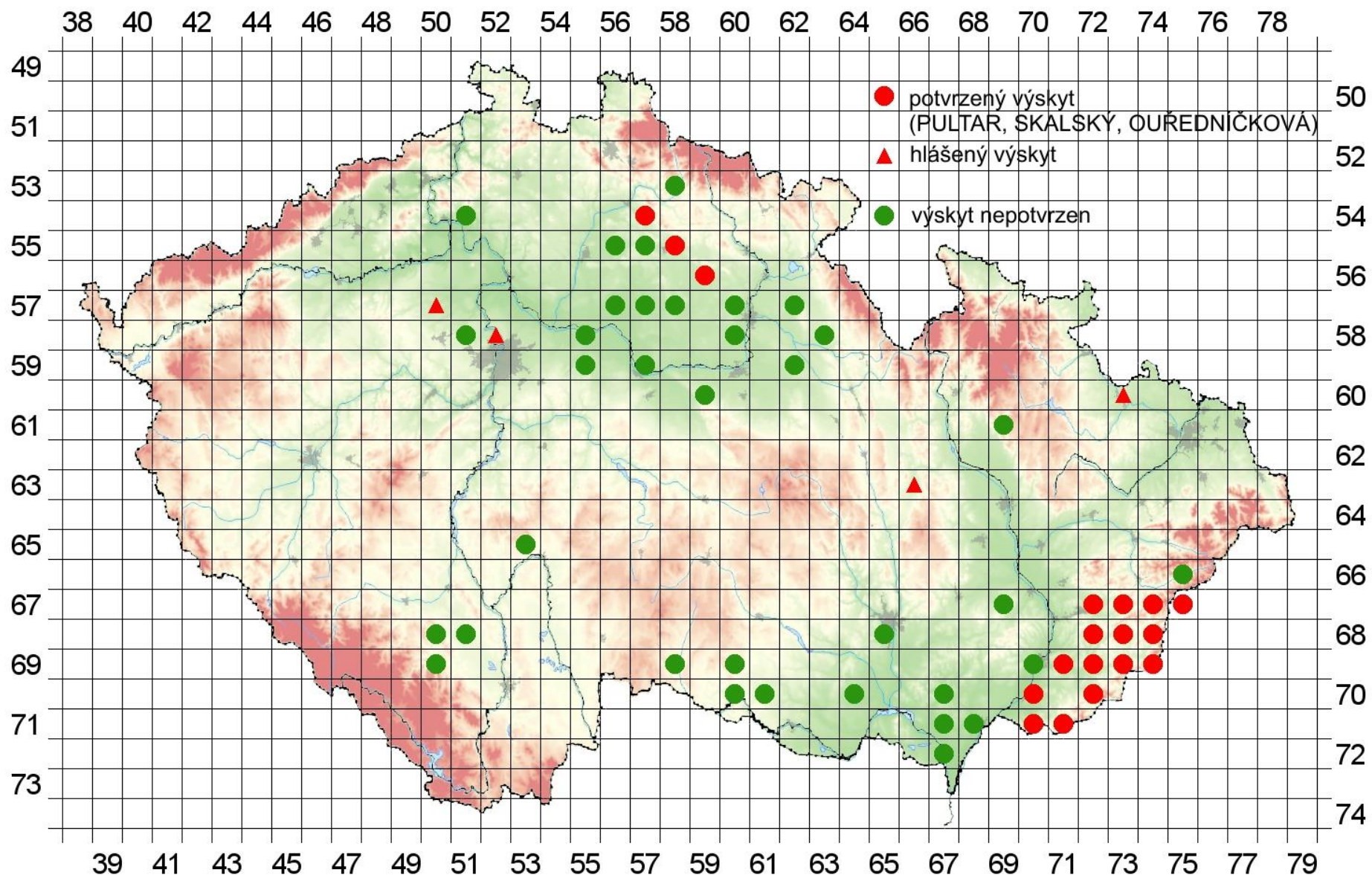
Dedikace

Mapa je výsledkem řešení projektů NAZV QK1710200 a NPU I - LO1608 - „Výzkumné ovocnářské centrum“.

Jména oponentů a názvy jejich institucí

Ing. Jana Patočková, Ph.D. - Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Ing. Jana Kloutvorová – Ovocnářská unie České republiky

Fotodokumentace:

Obr. 1: larvy uvnitř pecek

Obr. 2: dospělec tmavky švestkové

Obr. 3: dospělec prokousávající výletový otvor

Obr. 4: výletový otvor